

Factsheet

Inhoudelijk kader REACT-EU

Overzicht inhoudelijk kader REACT-EU

d.d. 3 maart 2021

- “Een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie”
- Vijf grote transities centraal: de energie-, grondstoffen-, klimaat-, landbouw- en voedings- en gezondheidstransitie
- Drie gerichte, provinciale openstellingen
- Beoordeling door Deskundigencommissie OPZuid 2014-2020

REACT-EU

Binnen het thema REACT-EU wordt de bijdrage vanuit de Europese Commissie in Zuid-Nederland volledig besteed aan het onderdeel ‘een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie’. In de uitwerking richt Zuid-Nederland zich op het MKB, maar ook op andere actoren zoals kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en samenwerkingsverbanden. Binnen deze focus richten we ons op vergroening, digitalisering en veerkrachtig langs de lijnen van de [nieuwe RIS3 2021-2027](#) en op toekomstgerichte vernieuwing. De doelgroep kent geen verbijzondering op specifieke sectoren zoals in het reguliere OPZuid 2014-2020 het geval was. Alle sectoren met projecten binnen de bovenstaande focusgebieden kunnen een aanvraag indienen. Voor de prioriteit REACT-EU zal het accent in lijn met de RIS3 2021-2027 liggen, op de hogere TRL-niveaus (6-9). Naast technologische innovatie is er ruimte voor projecten met sociale en / of organisatorische innovatie, waarbij er aantoonbaar sprake moet zijn van een vernieuwende component.

Zuid-Nederland heeft als missie om vanuit haar specifieke kracht innovatie te stimuleren die economische impact heeft in Zuid, én op regionale én (internationale) schaal tot maatschappelijke impact leidt. Vijf grote transities staan daarbij centraal, die zowel op mondiale schaal alsook specifiek in Zuid spelen en aansluiten op de thema's van de Green Deal: **de energie-, grondstoffen-, klimaat-, landbouw- en voedings- en gezondheidstransitie**. Via innovatie kan Zuid-Nederland in deze transitie oplossingen ontwikkelen die leiden tot maatschappelijke impact in en buiten Zuid-Nederland en die economisch perspectief hebben.

De uitdaging bestaat eruit om via toekomstgerichte investeringen sterker uit de crisis te komen en daarbij een zo groot mogelijk deel van de zwaar getroffen sectoren te behouden in termen van activiteiten, bedrijvigheid en banen.

Doelgroep: REACT-EU richt zich in Zuid-Nederland op het MKB, in aansluiting op de nieuwe RIS3 2021-2027. Ook bedrijvigheid die tot dusverre buiten beeld is geweest, zoals de toeristische en culturele sector, kunnen een aanvraag indienen binnen de kaders van REACT-EU.

Type begunstigen: Begunstigden zijn het bedrijfsleven, kennisinstellingen, overheden en stichtingen in Zuid-Nederland (en daarbuiten met aantoonbare meerwaarde voor Zuid-Nederland) en in het verlengde van de RIS3 2021-2027 ook (burger)coöperaties en dergelijke, mits professionaliteit en continuïteit redelijkerwijs zijn verzekerd.

Geografische focus: Binnen REACT-EU is aandacht voor specifieke regionale acties, het instrumentarium leent zich ervoor om in te zetten op provinciale openstellingen om zo een adequaat antwoord te hebben op de regionale behoefte.

Type acties:

- (door)ontwikkeling van innovaties die oplossingen bieden voor uitdagingen binnen één of meer maatschappelijke transitie. Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen:
 - ondersteuning van innovatieprojecten binnen individuele MKB-bedrijven;
 - ondersteuning van innovatieprojecten tussen samenwerkende bedrijven (cluster- c.q. ecosysteemprojecten);
- (door)ontwikkeling van vernieuwende (inter)regionale en (inter)nationale waardeketens om tot de vermarktning van innovaties binnen de transitie te komen;
- marktgerichte samenwerking tussen MKB-er(s) en kennisinstellingen (en eventueel grote bedrijven) aan oplossingen binnen de maatschappelijke transitie, waarin publieke en private R&D-capaciteit met elkaar wordt verbonden. Hieronder valt onder meer de

Factsheet

Inhoudelijk kader REACT-EU

gezamenlijke (door)ontwikkeling van living labs, van nieuwe (gedeelde) voorzieningen en instrumenten voor innovatietrajecten, en skillsontwikkeling waar dit benodigd is om innovaties te vermarkten;

- ondersteuning voor living labs en demonstraties in de reële omgeving, waarin bedrijven, kennisinstellingen en eindgebruikers samenwerken aan innovaties die bijdragen aan de maatschappelijke uitdagingen. Hierbij hebben we ook oog voor andere vormen van samenwerkingen en consortia in breder verband dan de klassieke triple helix, bijvoorbeeld door het betrekken van maatschappelijke instellingen en het stimuleren van burgerparticipatie.

Verwachte bijdrage aan specifiek doel:

De innovatie-acties leiden tot versterking van het toekomstig verdienvermogen van het innovatieve MKB in Zuid-Nederland en versterking van de innovatie-ecosystemen, bijdragend aan de (brede) welvaart. Ook genereren de acties maatschappelijke impact waarmee zij bijdragen aan innovatieve oplossingen binnen de vijf grote maatschappelijke transities – energie, klimaat, grondstoffen, landbouw & voeding en gezondheid - die zowel in Zuid-Nederland alsook op mondiale schaal spelen. De acties gericht op het bredere MKB in zwaar getroffen sectoren leiden tot een versnelling van investeringen in digitalisering en duurzaamheid, waarmee Zuid-Nederland groener en slimmer uit de crisis komt en bedrijven en banen behouden blijven.

Voorbeelden van type projecten:

- Inzetten op zwaar getroffen sectoren en gebieden waarbij toekomstgerichte vernieuwing centraal staat. Hierbij kan worden gedacht aan het stimuleren van samenwerking, kwaliteitsverbetering, verduurzaming, het versnellen van digitalisering etc.;
- MKB regeling om MKB projecten te ondersteunen op het gebied van digitalisering;
- Voucherregeling om bedrijven plannen te laten maken voor een duurzaam herstel en nieuwe verdienmodellen te ontwikkelen;
- Stimuleren van het MKB om te vergroenen en gebruik te maken van de nieuwste technieken hierin;

Stimuleren van participatie van het MKB in samenwerkingsverbanden met elkaar en met (publieke) onderzoeksinstituten, gericht op ontwikkelingstrajecten die passen binnen de RIS3

Gerichte openstelling:

Binnen REACT-EU zullen er drie gerichte, provinciale openstellingen worden gedaan. Een openstelling per provincie past beter bij de interventie zoals bedoeld binnen REACT-EU. De crisis die vanuit Covid-19 is ontstaan, heeft in elke provincie een eigen doorwerking. De provincies zijn ieder op hun eigen manier getroffen door de crisis en hebben ieder een andere aanpak om veerkrachtig uit deze crisis te komen en daarmee de economie te ondersteunen. Door de verschillen tussen de provincies moeten de provinciale openstellingen een bepaalde mate van maatwerk kunnen leveren. Hieronder wordt aangegeven welke prioriteiten er worden gesteld binnen de provinciale openstellingen.

Openstelling provincie Zeeland

In artikel 6.2 lid 1 worden de subsidiabele activiteiten van de provincie Zeeland benoemd. Naast de algemene kenmerken die gelden binnen REACT-EU zoals een bijdrage aan de vijf maatschappelijke transities van de RIS Zuid Nederland, heeft de provincie Zeeland een aantal activiteiten benoemd die voor de provincie van belang zijn om veerkrachtig, groen, digitaal uit de crisis te komen.

Een deel van de subsidiabele activiteiten ziet op innovaties in de door de Covid-19 pandemie zwaar getroffen sectoren in Zeeland en die leiden tot een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie in deze sectoren. Hierbij valt te denken aan MKB in de vrijetijdssector, cultuursector etc.

Bij REACT-EU wordt van de begunstigden een daadwerkelijke tegenprestatie verlangd: een project uitvoeren waarmee ten eerste een innovatie uitgetest wordt en ten tweede een economisch en maatschappelijk perspectief gecreëerd wordt. Dat perspectief is de bijdrage aan de langdurige ontwikkeling van Zeeland: het duurzaam groeivermogen. Dit gaat dus verder dan het perspectief voor één of een groep MKB-bedrijven. Omdat het MKB zwaar getroffen is, wordt met de extra REACT-EU middelen via deze openstelling ook ruimte geboden voor projecten die zien op de ontwikkeling en uitvoering van een collectiviteitsregeling waarbij kleine innovatieprojecten, uitgevoerd door MKB-ondernemingen, gesubsidieerd kunnen worden.

Een ander deel van de subsidiabele activiteiten, ziet op het versterken en uitrollen van het bestaande Zeeuwse regionaal innovatie ecosysteem. Campus Zeeland levert een grote bijdrage aan dit ecosysteem. Dit is een samenwerkingsverband van bedrijven, kennis- en onderzoeksinstituten en overheden in Zeeland. Zij bundelen de krachten om te zorgen voor een sterke koppeling tussen onderwijs en bedrijfsleven. Dat moet de

Factsheet

Inhoudelijk kader REACT-EU

innovatiekracht van Zeeland vergroten en zorgen voor een toekomstbestendige economie waarin jonge, goed opgeleide mensen het bedrijfsleven versterken.

Campus Zeeland bestaat uit drie pijlers. De eerste is de Bèta Campus, waar het toekomstige Delta kenniscentrum onder valt. De tweede pijler betreft de Kennis- en innovatienetwerken. Dit zijn er zes in totaal. Industrie en maintenance, dat ziet op Smart Delta Resources (SDR), Maintenance Procesindustrie (kiC/MPI) en Schelde Safety Network. Havens en logistiek, dat ziet op Zeeland Connect. Agrofood en seafood, dat ziet op Fooodelta en Biobased Delta. Water en energie, dat ziet op Energy Port Zeeland, Zeeuws Energieakkoord, Fieldlab Zephyros, Circulair bouwen en Centre of Expertise Water & Energy (CoE WE). Vrijtijdseconomie, dat ziet op de Toeristische Uitvoeringsalliantie en Toeristisch Ondernemend Zeeland (TUA/TOZ). En Zorg, dat zie op Digital Health. En ten slotte de derde pijler Onderwijs en onderzoek. Met elkaar vormen deze drie pijlers het Ecosysteem Campus Zeeland.

De subsidiabele activiteiten zien op valorisatie of ontwikkeling van projecten, die worden ontsloten binnen een aantal van de bovengenoemde kennis- en innovatienetwerken, of een onderdeel daarvan, die de realisatie van innovaties op het gebied van vergroening, digitalisering en herstel van veerkracht versnellen. Ook een samenwerking en versterking van crossovers tussen de kennis- en innovatienetwerken in pijler 2, (of onderdelen daarvan) komt voor subsidie in aanmerking.

Openstelling provincie Noord-Brabant

Voor Noord-Brabant is een viertal subsidiabele activiteiten opgenomen. Voor deze subsidiabele activiteiten, gelden naast de algemene subsidievereisten uit artikel 6.4, nog een aantal aanvullende subsidievereisten, neergelegd in artikel 6.5.

De eerst subsidiabele activiteit gaat om projecten die zich richten op de valorisatie of ontwikkeling van nieuwe digitale diensten door bedrijven of startups, in de twee domeinen zorg en smart city, die via een speciaal daartoe aangelegde beveiligde digitale infrastructuur, de zogenaamde BrabantRing, kunnen worden aangeboden en die de realisatie van BrabantRing versnellen. BrabantRing is een open en veilige digitale marktplaats voor schaalbare connectiviteitsoplossingen en maatschappelijke digitale diensten via bestaande glasvezelverbindingen. Het vergroot de dataverbondenheid en digitale bereikbaarheid in Brabant, met name voor maatschappelijke diensten die aansluiten bij

landelijke en provinciale missies op het gebied van klimaat en gezondheid.

De coronacrisis onderstreept het belang van digitale connectiviteit en digitale verbindingen. Digitalisering kent ook een belangrijke maatschappelijke kant, die Brabant weerbaarder en inclusiever kan maken. Het biedt kansen om de wijze waarop Brabanders leren, werken, zorgen, verplaatsen en recreëren te bestendigen zodat dit bijdraagt aan het innovatief vermogen van Brabant. Om hierin een volgende stap te zetten is een robuuste en veilige digitale infrastructuur nodig die geschikt is voor maatschappelijke organisaties om digitale dienstverlening op te ontwikkelen en te verlenen.

Bij de tweede subsidiabele activiteit, bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, onder b, gaat het om projecten die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van digitaal platform BrabantLeert. Op concrete locaties worden hybride leer- en innovatieomgevingen georganiseerd, waar ondernemers samen met onderwijsinstellingen innovatie- en onderwijsprogramma's ontwikkelen die zowel fysiek als digitaal, via het platform BrabantLeert, aangeboden kunnen worden. De doorontwikkeling van het digitaal platform BrabantLeert, is een belangrijk speerpunt uit het beleidskader Economie 2030, Visie op een toekomstbestendige economie voor Brabant, zoals vastgesteld door Provinciale Staten van Noord-Brabant op 16 oktober 2020. Hierbinnen wordt ingezet op het weerbaar maken van de arbeidsmarkt, door ervoor te zorgen dat de negatieve impact voor (potentieel) werkenden, als gevolg van de COVID-19 pandemie, wordt aangepakt door om- en bijscholing. Op deze manier zijn zij voorbereid op de uitdagingen van de toekomst. BrabantLeert biedt een digitaal scholingsaanbod gericht op het om-, bij- en opschalen van de werkende en potentieel werkende Brabander op het gebied van (digitale) werkvaardigheden, om zo de inzetbaarheid van het arbeidspotentieel op de snel veranderende arbeidsmarkt te vergroten. Ambitie van de partners betrokken bij het platform, verenigd in het PactBrabant, is om het digitaal scholingsaanbod uit te breiden, de ondersteuningsstructuur te versterken en daarbij ook speciale aandacht te hebben voor de realisatie van zogenaamde hybride leer- en innovatieomgevingen.

De derde subsidiabele activiteit, bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, onder c, gaat om projecten die gericht zijn op de ontwikkeling van nieuwe innovatieve digitale diensten en producten die verenigingen van eigenaren (VvE's) en hun beheerders faciliteren in het verduurzamen van bestaand Brabants vastgoed, als bedoeld in de uitvoeringsagenda Energie Noord-Brabant, en op deze manier ondersteunend

Factsheet

Inhoudelijk kader REACT-EU

zijn aan de ambitie van de Bouwtrein Brabant. Het gaat dan om woningbouwcomplexen en andere bouwcomplexen. Traditionele vormen van diensten en producten worden vervangen door nieuwe innovatieve diensten en producten. Nieuwe innovatieve diensten kunnen ook ontstaan doordat nieuwe vormen van samenwerking tussen nieuwe partners (die voorheen niet samenwerkten) zijn gecreëerd.

De nieuwe uitvoeringsagenda Energie van de provincie, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 9 februari 2021, zet stevig in op de verduurzaming van het bestaande vastgoed in Brabant (de bebouwde omgeving). De provincie werkt daarbij samen met de 12 gemeenten aan een planmatige en schaalbare aanpak: de Brabantse Bouwtrein. De Brabantse Bouwtrein bundelt de inzet van alle partijen betrokken bij enerzijds de bouw en anderzijds de verduurzaming. Samenwerking in de bouwtrein is gericht op de hele keten, zowel overheid (provincie, regio's en alle Brabantse gemeenten), kennis/onderzoek als het bedrijfsleven (van productontwikkeling tot realisatie). De behoeften van de eindgebruikers staat centraal: de Brabantse inwoners. De Brabantse Bouwtrein brengt losse projecten op het gebied van verduurzaming van de gebouwde omgeving samen en schaaft deze op door het samen- en toevoegen van passende financieringsoplossingen die programmatisch worden ingezet. Binnen de aanpak is de wens om een nieuwe vorm van samenwerking en financiering te ontwikkelen voor de verduurzaming van meerdere woningen tegelijk (complexen) in het bezit van VvE's.

De laatste subsidiabele activiteit, bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, onder d, gaat het om innovaties in bestaande innovatieclusters die betrekking hebben op een aantal specifieke terreinen, passend binnen de sleuteltechnologieën uit de RIS3 of daarnaast ook nog binnen een van de in het Beleidskader Economie 2030 beschreven innovatie-coalities. De provincie Noord-Brabant zet met het Beleidskader Economie 2030 in op de ontwikkeling van het verdienvermogen van morgen. De focus ligt daarbij sterk op een missie gedreven innovatiebeleid, waarbij de kracht van de diverse sterke Brabantse sectoren wordt ingezet op de maatschappelijke uitdagingen, zoals ook in de RIS3 omschreven is, de transitie op het terrein van landbouw en voedsel, klimaat, energie, grondstoffen en gezondheid. De provincie heeft in het Beleidskader Economie 2030 innovatiecoalities benoemd. Hiertoe zijn vijf beleidsterreinen geselecteerd, waar zij de transitie naar een nieuw economische verdienmodel wil versnellen via gerichte triple-helix samenwerkingen. Deze terreinen betreffen energieconversie en opslag, slimme & groene mobiliteit, life

sciences/health, AI en digitalisering en agrofood. REACT-EU-middelen zouden de ambitie op dit vlak verder kunnen versnellen in concrete uitvoering ten behoeve van een groener, digitaal en veerkrachtig herstel van de Brabantse economie.

Openstelling provincie Limburg

Voor de provincie Limburg is een viertal subsidiabele activiteiten opgenomen onder de gerichte openstelling.

De eerste activiteit richt zich op de ontwikkeling en uitvoering van een MKB-innovatieregeling. De Limburgse economie wordt gekenmerkt door een veelheid van MKB-ondernemingen. De crisis als gevolg van de Covid-19 pandemie heeft vooral grote impact op deze MKB-ondernemingen. Voor veel van deze MKB-ondernemingen zijn Europese middelen niet gemakkelijk toegankelijk, onder andere vanwege de relatief complexe regelgeving. Voor Limburg is het desalniettemin van groot belang dat ook de kleinere MKB-ondernemingen aanspraak kunnen maken op de Europese middelen voor crisisherstel. Een stimuleringsregeling voor MKB-ondernemingen die uitgevoerd kan worden met middelen van REACT-EU is daarom voor Limburg een absolute prioriteit. Hiermee wordt geborgd dat de Limburgse MKB-ondernemingen direct kunnen meeprofiten van de Europese herstellfinanciering. Deze regeling zal oog moeten hebben voor innovatieve investeringen binnen het brede MKB maar zeker voor ondernemers binnen de sectoren die het hardst door de crisis ten gevolge van de Covid-19 pandemie zijn geraakt, zoals toeristisch-recreatieve bedrijven, horeca, retail en dergelijke. Zij proberen middels innovatie de negatieve gevolgen van de crisis achter zich te laten. Gedacht wordt aan een project dat wordt beheerd door een partij die ervaring heeft met MKB-investeringen en het managen van Europese financiering. Binnen de te ontwikkelen regeling zelf is het de bedoeling minstens enkele tientallen MKB-ondernemingen te koppelen, die op hun beurt een Europese subsidie ontvangen voor hun investeringen. De overhead om de regeling uit te voeren en de administratieve last voor deelnemende MKB-ondernemingen moeten zo laag mogelijk blijven.

De tweede activiteit is gericht op het valoriseren van kennis en inzichten op het gebied van regeneratieve geneeskunde. Deze subsidiabele activiteit richt zich op de ontwikkelingen binnen de Life Sciences en de regeneratieve geneeskunde in het bijzonder. Eerdere investeringen van onder andere de Provincie Limburg hebben ertoe geleid dat Limburg een van de primaire universitaire kenniscentra heeft op het vlak van regeneratieve geneeskunde. Om hier ook economisch

Factsheet

Inhoudelijk kader REACT-EU

rendement uit te halen moet nu de stap gezet worden naar industrialisatie van het productieproces van materialen en apparatuur die kunnen worden gebruikt in de toepassing van regeneratieve geneeskunde. Het gaat dan om automatisering, grootschalige productie en vooral de (door)ontwikkeling van apparatuur die hiervoor nodig is. Dit in afstemming op de sterkten van en in samenwerking met andere academische centra in Nederland op dit gebied. Hiermee wordt en de positie van de Brightlands Maastricht Health Campus versterkt als ook het betreffende Brightlands ecosysteem, waarbij zo veel mogelijk aangesloten wordt op de sterkten van de verschillende Brightlands locaties.

De derde activiteit die is opgenomen, zijn innovaties en toegepast onderzoek voor meetinstrumenten om zwaartekrachtgolven te detecteren, meten en registreren. Het kan daarbij zowel gaan om projecten die zijn gericht op de vermindering van milieubelasting in de bouw van deze meetinstrumenten, als om projecten die zien op de ontwikkeling van sleuteltechnologieën uit de RIS3 voor deze meetinstrumenten. Een majeure ontwikkeling in Limburg is de mogelijke bouw van een instrument voor het detecteren, registreren en meten van zwaartekrachtgolven, de zogenaamde Einstein telescoop. Dit is niet alleen een ontwikkeling die relevant is voor de wetenschap. De provincie Limburg zet in op het verbinden van het innovatieve MKB aan deze ontwikkeling. Door nu te investeren in deze innovaties is mogelijk kostenreductie te behalen bij de bouw van zo'n instrument. Daarnaast is de verwachting dat innovatieve oplossingen die voor de mogelijke bouw van dit instrument ontwikkeld moeten worden ook spil-over effecten zullen hebben naar andere toepassingen. Projecten die gerelateerd zijn aan de ontwikkeling van dit instrument zijn daarom als subsidiabele activiteit opgenomen.

Tenslotte zijn, in het geval dat er middelen resteren uit de hierboven genoemde 3 activiteiten, innovaties subsidiabel in de agrofoodsector, die participeren in het ecosysteem van de Campus Greenport Venlo. Dit betreft in het bijzonder innovatieve projecten op het gebied van agrofood, die bijdragen aan de landbouw- en voedingstransities, waarbij digitalisering een belangrijke rol speelt. Deze projecten dienen een duidelijke link te hebben met het versterken van het ecosysteem van de Campus Greenport Venlo.

Beoordeling

Voor de beoordeling van de openstelling wordt gebruik gemaakt van de Deskundigencommissie OPZuid 2014-2020. Voor de gerichte openstelling zal een andere toetsing door de Deskundigencommissie plaatsvinden dan voor de openstelling gericht op het Zuid Nederlandse economische systeem. De deskundigen zullen deze projecten beoordelen op de criteria vernieuwing, duurzame ontwikkeling en impact en op kwaliteit van het projectplan. Voor de Zuid Nederlandse openstelling wordt het geheel van criteria gebruikt zoals opgenomen in de regeling en in het beoordelingskader OPZuid.

De dag dat het subsidieplafond wordt overtekend, zal er niet worden geloot voor de volgorde van behandeling, maar zal de Deskundigencommissie de volgorde van behandeling bepalen door de projecten te rangschikken van elkaar. De beste projecten worden dan als eerste in behandeling genomen.

Belangrijke documentatie

- [RIS3 Zuid-Nederland 2021-2027 d.d. 21-04-2020](#)

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op <https://www.stimulus.nl/opzuid>

Voor aanvullende vragen over de nieuwe REACT-EU kunt u contact opnemen met Stimulus Programmamanagement, via 040 237 0100 of info@stimulus.nl.